27. Mikið alvöruefni.
Bágar horfur í uppeldismálum.

2 bl~~öð~~s qto.

Mikið alvöruefni

Hlýtur það að vera mörgum þeim er börn eiga hér í bænum, sérstaklega á aldrinum frá 8–16 ára og enda eldri, hvernig komið er fyrir þeim með uppeldi þeirra og framtíð. Í fáum orðum sagt, horfir til stórvandræða í þeim efnum. Á fyrsta ársfjórðungi þessa árs bárust B.v.n. R.v. [illegible] skýrslur frá lögreglu bæjarins um 24 drengi sem orðið hefðu uppvísir að ýmsum óknyttum, innbrotsþjófnaði o. því umt. Eru það sorgleg plögg, en lýsa því betur ástandinu hér í bænum en o.f.v. nokkurn mann hefði grunað að væri nokkuð því líkt. Ég ætla ekki að fylgja þó tarnasögu að neinu ráði, en aðeins benda á hver alvara hér er á ferðinni og jafnframt gjöra þess nokkra grein hverjar ég fyrir mitt leyti álít að séu orsakirnar til þess að ástandið er svona.

Það er sorglegt að lesa prófskjöl þau er nefndinni hafa borist sem sýna að ýmsir þessara drengja, sem ýmist eru nú fermdir eða nálægt því, virðast vera alvanir, slungnir og ráðsnjallir þjófar og líkast því að þeir séu þegar orðnir alvanir glæpamenn. Þeir gera sér upp erindi á hús manna, spyrja þar um menn sem þeir vita að ekki eigi þar heima t.d. á 1 hæð, fara síðan niður í kjallara, berja þar að dyrum og ef enginn er heima kveikja þeir sér þar ljós, leita að fötum sem í andyri hanga, finna þar lykil að stofudyrunum, ljúka upp ~~og finna lykil sem gengur að dragkistu í henni finna þeir tösku og er lykill í henni að litlum kassa, sem þar er geymdur~~ ganga þar að dragkistu lokaðri, en kventaska liggur á dragkistunni og þar er lykillinn geymdur og er upp er lokið, finst þar lítill járnkassi, hann er brotinn upp og í honum finnast peningar svo er kassanum fleygt og farið með herfangið til bílstjóra eins sem beðinn er að geyma það yfir nóttina, því drengurinn eigi það ekki heldur sé hann innheimtumaður og þori ekki að hafa svo mikið fé hjá sér. Bílstjórinn er tregur, en lætur þó tilleiðast þegar dr. heitir honum því að af þessum peningum geti hann (bílstj.) tekið [illegible] skuld þá er dr. sé í skuld við hann fyrir keyrslu í bænum og út úr honum með hann og aðra drengi er hann hafi boðið með sér í keyrslutúra og síðan á Bíó í nokkur kvöld. – Ótrúlegt er má að bílstj. grunar ekkert þegar hann fær svona [illegible] að keyra, en hvað um það bílstj. er ekki sekur en drengurinn meðgengur, neitar að vera meðsekur þó fyrst og segir, að einn félaga sinna eigi „vandaðan og fallegan dirk, sem gangi að hverri hirzlu og hurð með góðum árangri. Þegar b.v.n. fer svo að reyna að koma.

honum fyrir, í svari segir honum það alltof mikil fyrirhöfn og málið til þess að fái leiðir að fara í Tugthúsið (á Litla-Hrauni) svo sé hann líka orðinn fjár-mála og megi ráða sér sjálfur. Nefndin telur það óráðlegt og sendir hann á gott heimili, þar er hann í nokkra daga og strýkur svo til bæjarins og byrjar á nýjan leik að hjóla um bæinn endanna á milli. Fer út á kvöldin og alstaðar er hann stelandi. Hann hættir eftir miðnætti og les allt það sem hann kemst yfir og byrjar að lesa af glæpamannasögunum frá Bókaútg. Ásgeirs ... því þær eru svo spennandi, þjófarnir og glæpamennirnir svo slungnir að sjá við lögreglunni og vefja henni um fingur sér, alveg eins og þeim hefir verið sýnt það á Bíóunum. Síðan er sofið til hádegis, heimtaður maturinn, móðirin barin, ef hún kemur ekki strax með matinn og ef hann er ekki nógu fínn og fíni faðirinn að þessu, er þetta svarið: „Haltu kj. pabbi, því það er alltaf hægur vandi að drepa þig!" Deginum er varið á sama hátt sem áður segir og er kvöldtekur er farið í Bío, eða á Kommúnista fundi til þess að vera með í óhemjuganginum, heyra þar bölvið og ragnið, hótanirnar um uppistand, blóðsúthellingar, heyra allt af öðrum en gera ekkert sjálfur, trúa ekki á neitt sem aðrir en þeir hrósa með og sem ekki gerir annað en veikja hugann og veikja samviskuna, sem sagt óvitlaus maður á að vera að skraflast með. — Svona er lífið hjá fleiri ungum mönnum hér í bæ en almenn veit um. Er nú langt skref fyrir slíka pilta til að verða að glæpamönnum? Vita foreldrarnir um þetta? Nei, sennilega fæstir. Geta þeir ráðið við þetta eða nokkuð bætt úr því. Nei, þeir ráða ekkert við það, en vilja þeir ráða á því fleirlir, því ekki alltaf, því dæmi eru til að einn maður — að vísu mesta ómenni sjálfur og margbrotlegur á ýmsa lund — hefir beinlínis ráðist á starfsm. nefndarinnar út af afskiptum hennar af syni hans, sem einna verstur hefir verið og líklegast hefir brotið á sama hátt eða líkan því sem að ofan greinir. Aftur aðrir foreldrar hafa óskað eftir hjálp nefndarinnar og unnið að því að hjálpa börnunum frá þessum og öðrum yfirvofandi voða